

27 lipca 2023

W Muzeum Archeologicznym w Wiślicy zobaczymy wartość czasów minionych

Wiślica jako jedna z niewielu miejscowości w Polsce objęta jest całkowitą ochroną konserwatorską. To wyjątkowo atrakcyjne turystycznie miejsce, wyróżnione prestiżowym tytułem Pomnika Historii, gdzie dziedzictwo kultury harmonizuje z bogactwami naturalnymi. Zachowane świadectwa działalności człowieka pozwalają śledzić zmiany zachodzące w Polsce, począwszy od wieku X do współczesności. Pierwsze muzeum archeologiczno-historyczne otwarto w Wiślicy w 1966 roku, jednak dopiero rok 2017, kiedy placówka została włączona w struktury Muzeum Narodowego w Kielcach, okazał się przełomowy - możliwe stało się opracowanie

planu ochrony i zachowania bezcennych zabytków.

Finanse pozyskane z funduszy europejskich pozwoliły stworzyć unikatowy, **ponad 150-metrowy, podziemny szlak łączący najważniejsze wiślickie artefakty**. Jedna ścieżka turystyczna objęła, dotychczas odrębne, elementy ekspozycji muzealnej – pawilon archeologiczny oraz rezerwat archeologiczny w podziemiach bazyliki mniejszej. Obydwa obiekty poddano pracom modernizacyjnym. Trasę zwiedzania zaplanowano w taki sposób, by jednocześnie zabezpieczyć zabytki i podnieść komfort zwiedzania. Nad pozostałościami kościółka św. Mikołaja powstał **nowoczesny pawilon archeologiczny**, zabezpieczający relikty przed wchłanianiem wody. Budynek chroni przed zniszczeniem m.in. kamienie margliste, które stanowiły fundamenty świątyni.

Poprawiono także niewydolny system wentylacyjny. Z kolei **zabytki w rezerwacie archeologicznym w podziemiach bazyliki mniejszej zabezpieczono** w szczególności przed rozwojem mikroorganizmów wynikającym z dużego zawilgocenia. Aby zapobiec destrukcji zabytków romańskich i świadków archeologicznych, wprowadzono **inteligentny system wymiany powietrza oraz monitoring radiowy warunków mikroklimatycznych**. Najcenniejszy relikwiarz muzeum, zbudowaną z delikatnego gipsu jastrychowego, **płyte orantów zabezpieczono przed uszkodzeniami mechanicznymi, związanymi z ruchem turystycznym**.

Nowa wystawa

Dzięki pracom archeologicznym, konserwatorskim i budowlanym **powstała całkowicie nowa wystawa**, na którą składają się dotychczas nieeksponowane obiekty oraz interaktywne widowisko prezentujące relikty najstarszej romańskiej architektury na tle najdawniejszych dziejów Wiślicy. Budowa podziemnego korytarza pozwoliła nie tylko na stworzenie jednej trasy zwiedzania, ale także na wyodrębnienie miejsca dla zabytków specjalnie sprowadzonych do Wiślicy, a przede wszystkim wydobytych podczas prac archeologicznych. W rezultacie możliwe stało się pokazanie historycznych poziomów budowlanych, wątków kamiennych i relikwiarzy odsłoniętych obiektów, drobnych artefaktów archeologicznych w postaci ceramiki, sprzętów i narzędzi metalowych, numizmatyki, pochodzących z prac badawczych wokół kolegiaty. W muzeum **wykorzystano najnowsze techniki wizualizacji obiektów, cyfrowe rekonstrukcje 3D, laserowe hologramy, mapping oraz ruchome lunety z aplikacją VR**. Dzięki tym rozwiązaniom zwiedzający mogą zobaczyć m.in. **animację budowy bazyliki romańskiej i jej transformację do kolegiaty czy trójwymiarowe modele budowli i przedmiotów używanych przez naszych przodków od IX do XVI wieku**. Zadbano także, by rozwiązania techniczne zapewniały nowoczesny i

atrakcyjny wygląd ekspozycji – jak ma to miejsce w przypadku transparentnego 19-metrowego ekranu z wizualizacją poszczególnych części kompleksu wiślickiego.

Pomost między pokoleniami

Muzeum pokazuje wartość czasów minionych i jest pomostem między pokoleniami. Swoją misję realizuje między innymi poprzez dbałość o powierzone dziedzictwo kulturowe. Nie byłoby to możliwe bez poprawy warunków infrastrukturalnych muzeum. Kompleks muzealny **zmodernizowano pod względem rozwiązań architektoniczno-budowlanych, instalacyjnych oraz w zakresie administracyjno-technicznym**. Po raz pierwszy pojawiła się również możliwość zachowania pełnej kontroli nad obiektem, dzięki nowoczesnej instalacji zabezpieczającej przed kradzieżą i zniszczeniem. Tymi działaniami zapewniono bezpieczeństwo zarówno zabytkom, jak i zwiedzającym.

Prace badawcze i budowlane wokół wiślickiej kolegiaty oraz przy pawilonie archeologicznym wymusiły także zmianę sposobu zagospodarowania przestrzennego terenu przykościelnego i placu Solnego. Miejsca te zyskały wymiar przestrzeni publicznej pełniąc funkcje kulturalną i edukacyjną. Na potrzeby muzeum zakupiono budynek i zaadaptowano go na biura, pracownie i magazyny. Wyodrębniono również salę konferencyjną, dzięki czemu uzyskano przestrzeń niezbędną do spotkań środowisk naukowych.

Projekt ten *“Modernizacja Muzeum Archeologicznego w Wiślicy jako Oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach wraz z otoczeniem w celu zabezpieczenia i ochrony unikatowych obiektów dziedzictwa narodowego”* zrealizowano w ciągu czterech lat. Remont obiektów wchodzących w skład kompleksu muzealnego oraz wykonana najnowszymi metodami konserwacja relikwii przyczyniły się do zachowania dziedzictwa kulturowego, a także zwiększenia jego atrakcyjności i, co najważniejsze, bezpieczeństwa. Poprawiły się warunki eksponowania oraz możliwe stało się upowszechnianie dziedzictwa poprzez projekty badawcze i edukacyjne.

Projekt

W ramach VIII osi priorytetowej Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Muzeum Narodowe w Kielcach zrealizował projekt *Modernizacja Muzeum Archeologicznego w Wiślicy jako Oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach wraz z otoczeniem w celu zabezpieczenia i ochrony unikatowych obiektów dziedzictwa narodowego*. Projekt ten pozwoli na zwiększenie wykorzystania potencjału Muzeum Archeologicznego w Wiślicy jako Oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach na rzecz wzrostu uczestnictwa społeczeństwa w kulturze

w tym osób niepełnosprawnych i wykluczonych.

Opis projektu:

1. Przebudowa i rozbudowa Pawilonu Archeologicznego w miejscu istniejącego pawilonu ochronnego nad reliktnami kościółka św. Mikołaja z tzw. misą chrzcielną.
2. Modernizacja i rozszerzenie ekspozycji archeologicznej w podziemiach kolegiaty.
3. Adaptacja budynku byłego posterunku energetycznego PGE dla potrzeb Muzeum Archeologicznego w Wiślicy.
4. Prace archeologiczne i konserwatorskie reliktnów, zakup, instalacja i uruchomienie systemu multimedialnego na potrzeby ekspozycji oraz montaż instalacji zabezpieczających.

Wartość projektu: 27 847 481,02 zł

Wkład Funduszy Europejskich: 85% wartości wydatków kwalifikowanych, tj. 19 112 382,55 zł

Dofinansowanie projektu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 7,5% wartości wydatków kwalifikowanych, tj. 1 686 386,70 zł

Dofinansowanie projektu ze środków Województwa Świętokrzyskiego: 7,5% wartości wydatków kwalifikowanych, tj. 1 686 386,71 zł

[Więcej zdjęć z muzeum znajdziecie na naszym profilu FB](#)

Galeria zdjęć

W Muzeum Archeologicznym w Wiślicy zobaczymy wartość czasów minionych | 5

